

הסחר בין ישראל ומדינות סאב סהרה* היחידה הכלכלית, מכון היצוא

*סאב סהרה-הסחר ללא יצוא למרוקו, מצרים, אלג'יריה, טוניסיה, לוב, מאוריטניה וסודן

היקף הסחר של ישראל וסאב סהרה אפריקה בשנת 2016: כ-820 מיליון דולר

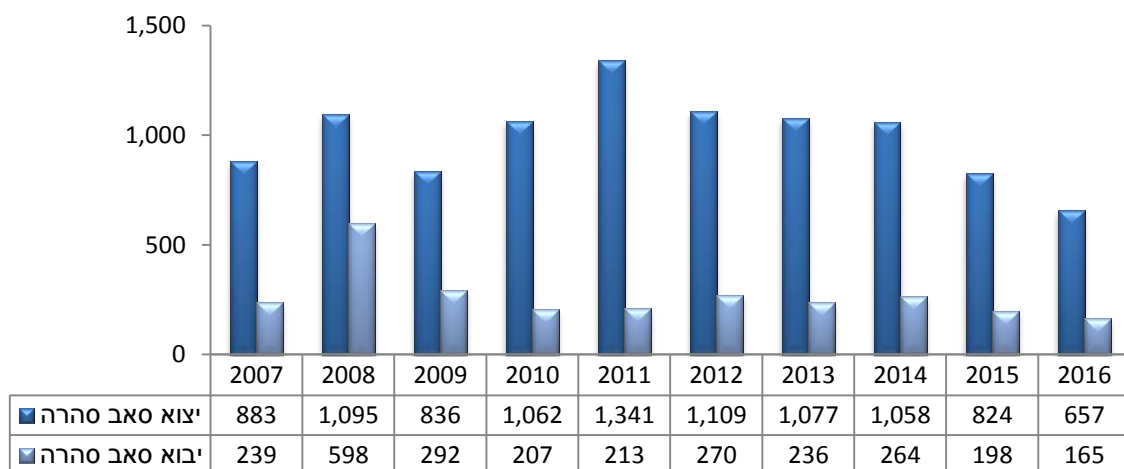
קפיצת המדרגה ביצוא לאפריקה כתוצאה מתהליך התיעוש העולמי בעשרים השנים האחרונות היוותה זריקת מרץ לכלכלות המדינות ביבשת אפריקה. הביקוש לחומרי הגלם הגביר את ההתעניינות במדינות אפריקה בקרב המעצמות המזרימות אליה השקעות רחבות היקף. כתוצאה מכך, נהנות רבות ממדינות אפריקה מצמיחה, הנמשכת מאז ראשית המאה הנוכחית ומעלייה בקלות עשיית העסקים במדינות השונות.

בעוד שבעבר המודל העסקי בין ישראל ואפריקה התבסס ברובו על פעילות מול ממשלות באפריקה – נראה שההזדמנויות בהווה ובעתיד הן דווקא מול המגזר הפרטי. בעוד שאתגר התחרות מול חברות בינלאומיות אחרות קיים – חברות ישראליות רלוונטיות באפריקה בתחומים כגון כימיקלים וזיקוקי נפט, מכוונות וציוד חקלאי, מתכות, תקשורת, ביטחון ו-HLS.

היקף הסחר של ישראל וסאב סהרה אפריקה הסתכם בשנת 2016 בכ-820 מיליון דולר, (ירידה של כ-20% לעומת השנה הקודמת). הייצוא הסתכם בכ-650 מיליון דולר שהם כ-2% מהיצוא של ישראל לעולם, (ירידה של כ-20% לעומת התקופה המקבילה אשתקד). היבוא הסתכם בכ-165 מיליון דולר, (ירידה של כ-17% לעומת השנה הקודמת).

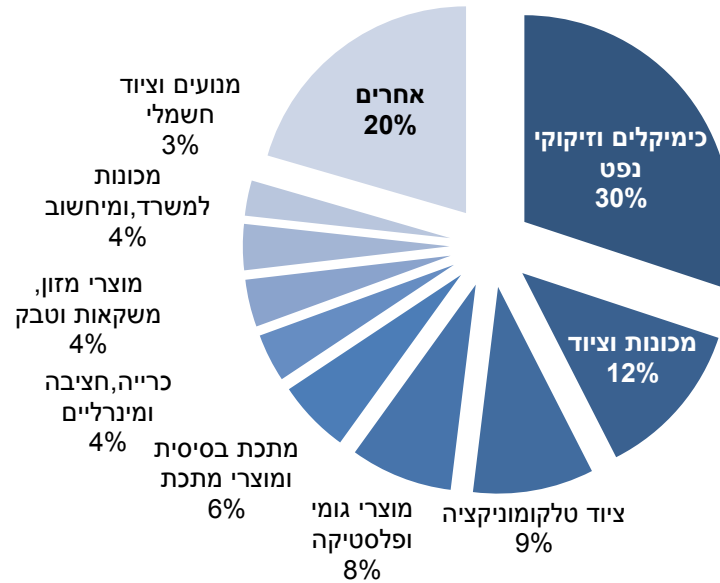
התפתחות הסחר ישראל-סאב סהרה 2007-2016, נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני

דולרים

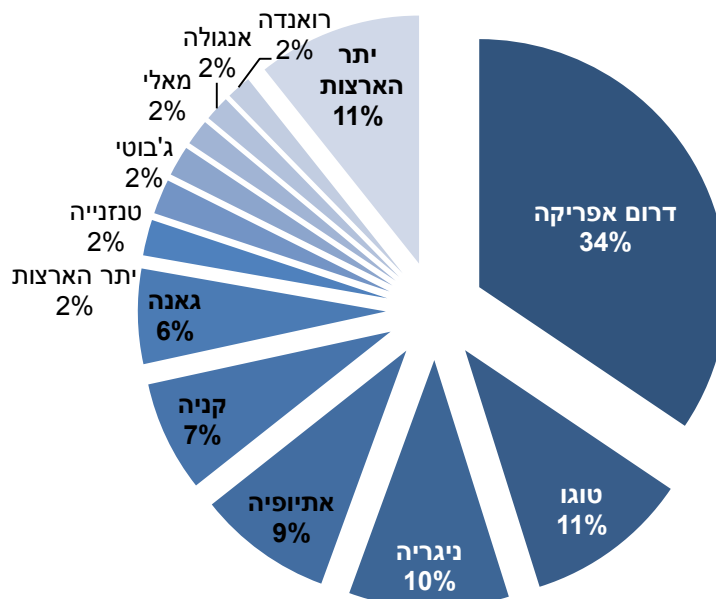

התפלגות ענפי היצוא במדינות סאב סהרה, 2016

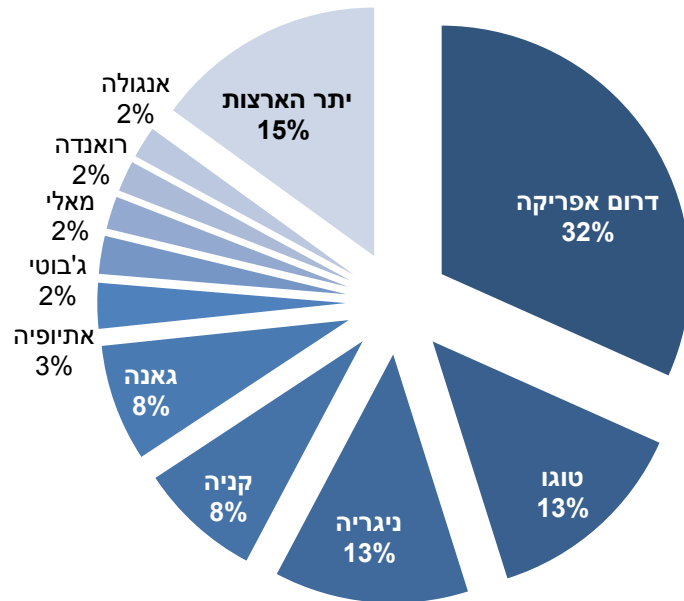
עיקר הייצוא מישראל הוא בענף הכימיקלים וזיקוקי נפט (כ-30%), ענף מכונות וציוד (כ-12%), ציוד טלקומוניקציה (כ-9%), מוצרי גומי ופלסטיקה (כ-8%) ומתכות (כ-6%).

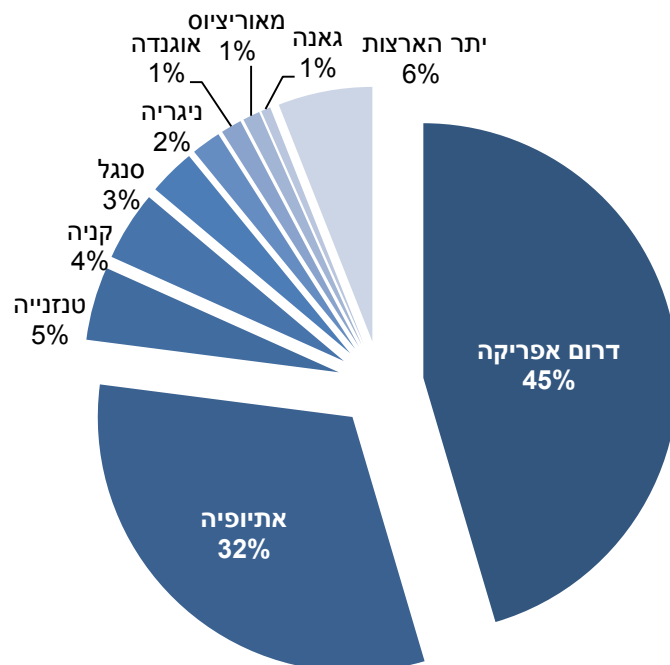
התפלגות הסחר במדינות סאב סהרה, 2016

התפלגות היצוא במדינות סאב סהרה, 2016

התפלגות היבוא במדינות סאב סהרה, 2016

הסחר ההדדי במדינות נבחרות בסאב סהרה - אנגולה, אתיופיה, גאנה, דרום אפריקה, חוף השנהב, טוגו, ניגריה וקניה.

יחסי סחר ישראל אנגולה

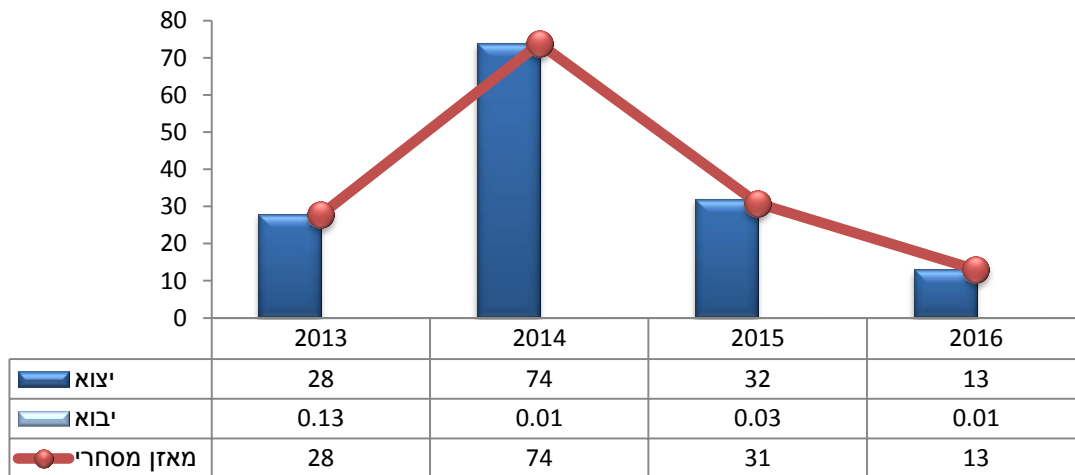
היקף הסחר מול אנגולה הסתכם בכ-13 מיליון דולר בשנת 2016, ירידה של כ-60% לעומת השנה המקבילה אשתקד. הייצוא הסתכם בכ-13 מיליון דולר, ירידה של כ-59% לעומת שנה קודמת. הייבוא הסתכם בכ-31 מיליון דולר, ירידה של כ-97%.

עיקר היצוא לאנגולה הוא בענף הכימיקלים וזיקוקי נפט (כ-24%), מכונות וציוד (כ-15%) ויצוא חקלאי (כ-13%).

ישראל מייבאת מאנגולה בעיקר מכונות וציוד (כ-44%).

התפתחות הסחר ישראל-אנגולה 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לאנגולה

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
24%	367%	3	1	כימיקלים וזיקוקי נפט
15%	-62%	2	5	מכונות וציוד
13%	79%	2	1	יצוא חקלאי
8%	-82%	1	6	טלקום
8%	-74%	1	4	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
7%	-59%	1	2	מוצרי גומי ופלסטיקה
6%	-26%	1	1	מוצרי מזון, משקאות וטבק
6%	-3%	1	1	תכשיטים, חפצי חן וצורפות בזהב
13%	-85%	2	11	יצוא אחר
100%	-59%	13	32	סה"כ

יחסי סחר ישראל אתיופיה

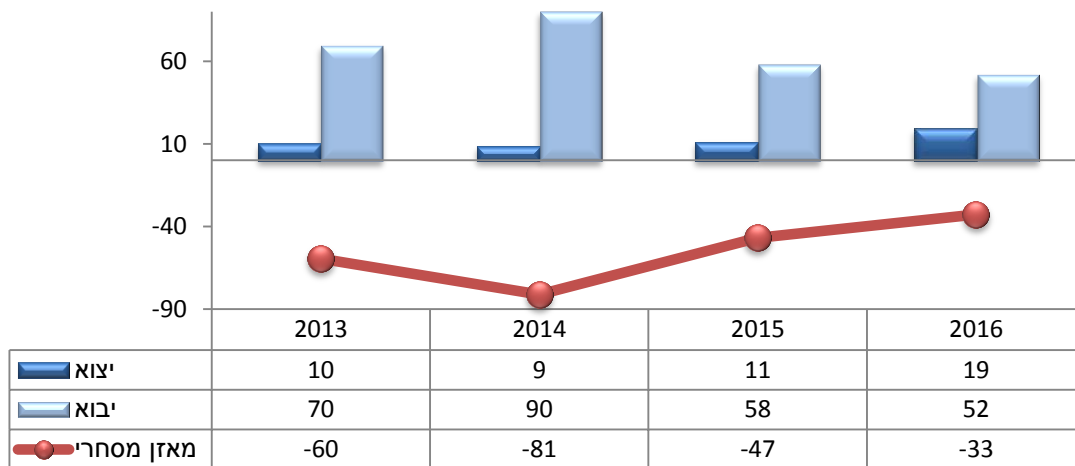
היקף הסחר מול אתיופיה הסתכם בכ-71 מיליון דולר, עלייה של כ-3% לעומת השנה הקודמת. הייצוא הסתכם בכ-19 מיליון דולר, עלייה של כ-73% לעומת שנה קודמת. הייבוא הסתכם בכ-52 מיליון דולר, ירידה של כ-10%.

ישראל מייצאת לאתיופיה בעיקר הם ציוד טלקומוניקציה (כ-41%), מכונות וציוד (כ-14%), יצוא חקלאי (כ-13%) וצוצרי גומי ופלסטיקה (כ-12%).

הייבוא הינו חקלאי בעיקרו (כ-98%).

התפתחות הסחר ישראל-אתיופיה 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לאתיופיה

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
41%	273%	8	2	טלקום
14%	71%	3	2	מכונות וציוד
13%	39%	3	2	יצוא חקלאי
12%	666%	2	0	מוצרי גומי ופלסטיקה
5%	514%	1	0	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
4%	759%	1	0	עץ, ריהוט, נייר ודפוס
10%	-63%	2	5	יצוא אחר
100%	73%	19	11	סה"כ

יחסי סחר ישראל גאנה

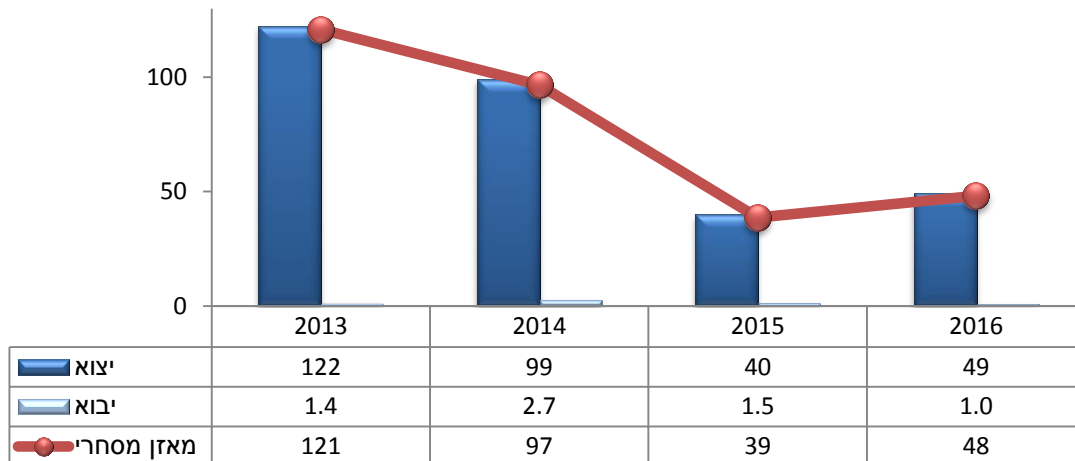
הסחר עם גאנה הסתכם בכ-50 מיליון דולר בשנת 2016 ורשם עליה של כ-20% לעומת שנה קודמת. הייצוא הסתכם בכ-49 מיליון דולר, עליה של כ-23% והייבוא 0.9 מיליון, ירידה של 42% לעומת שנה קודמת.

עיקר הייצוא לגאנה מישראל הוא בענף מתכת בסיסית (כ-17%), מוצרי מזון, משקאות וטבק (כ-16%) וציוד טלקומוניקציה (כ-14%).

ישראל מייבאת מגאנה בעיקר מזון, משקאות וטבק (כ-43%) ומוצרי עץ (כ-37%).

התפתחות הסחר ישראל-גאנה 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לגאנה

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
17%	-10%	8	9	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
16%	15%	8	7	מוצרי מזון, משקאות וטבק
14%	28%	7	5	טלקום
10%	61%	5	3	כימיקלים וזיקוקי נפט
9%	19374%	4	0	מכשור רפואי וכירורגי
8%	17%	4	3	מכונות וציוד
6%	345%	3	1	כלי הובלה
4%	-1%	2	2	מוצרי גומי ופלסטיקה
4%	-30%	2	2	עץ, ריהוט, נייר ודפוס
11%	-14%	6	7	יצוא אחר
100%	23%	49	40	סה"כ

יחסי סחר ישראל דרום אפריקה

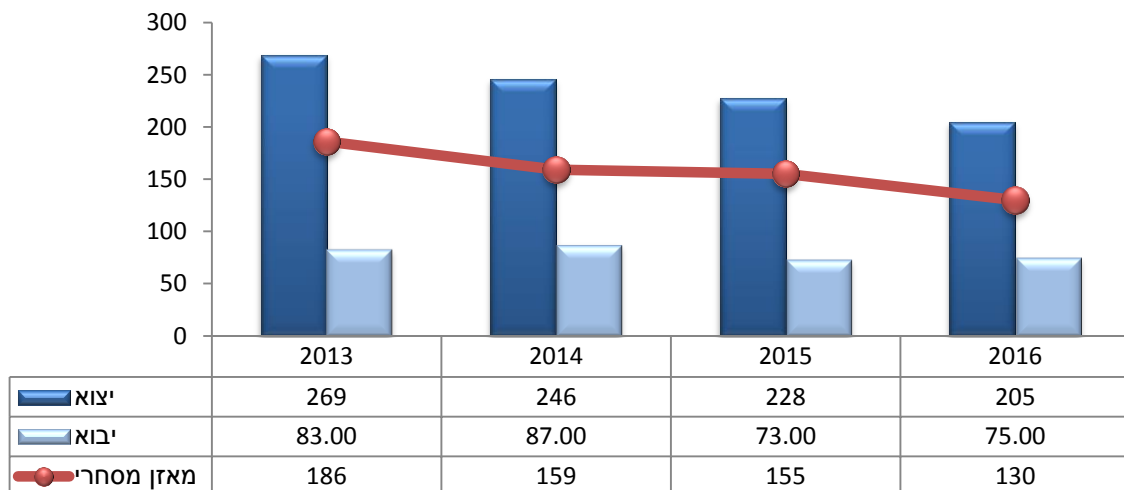
דרום אפריקה הינה שותפת הסחר העיקרית של ישראל בסאב סהרה אפריקה.

הסחר עם דרום אפריקה הסתכם בשנת 2016 בכ-280 מיליון דולר, ירידה של כ-7% לעומת שנה קודמת. הייצוא הסתכם בכ-205 מיליון דולר, ירידה של כ-10%, והיבוא הסתכם בכ-75 מיליון דולר, עלייה של כ-3%.

עיקר הייצוא לדרום אפריקה מישראל הוא בענף מכונות וציוד (כ-23%), בענף הכימיקלים וזיקוקי נפט(כ-17%) ומוצרי גומי ופלסטיקה (כ-13%). ישראל מייבאת מדרום אפריקה בעיקר מזון, משקאות וטבק (כ-37%) ומוצרים מינרלים (כ-14%).

התפתחות הסחר ישראל-דרום אפריקה 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לדרום אפריקה

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
23%	32%	46	35	מכונות וציוד
17%	-8%	36	39	כימיקלים וזיקוקי נפט
13%	13%	27	24	מוצרי גומי ופלסטיקה
9%	-46%	18	34	כרייה, חציבה ומינרליים
6%	-15%	12	14	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
32%	-20%	65	82	יצוא אחר
100%	-10%	205	228	סה"כ

יחסי סחר ישראל חוף השנהב

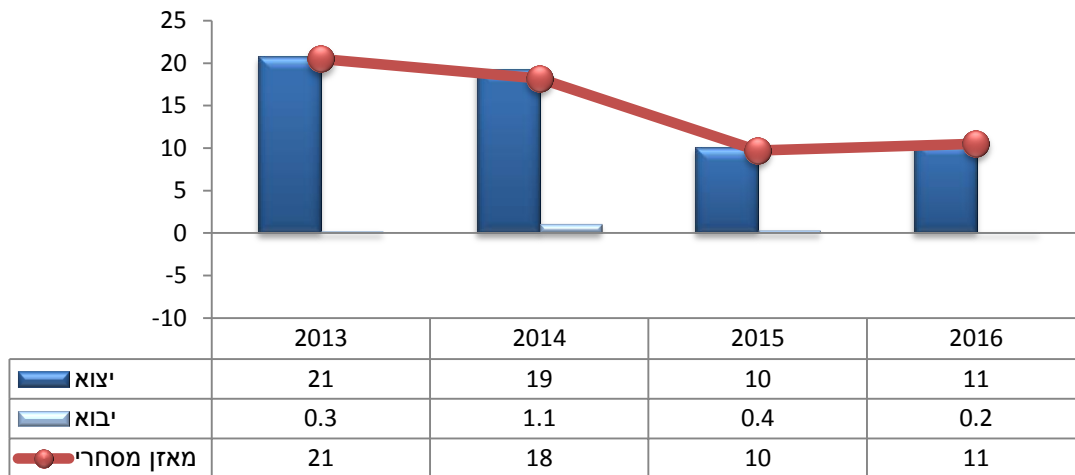
היקף הסחר מול חוף השנהב הסתכם בכ-11 מיליון דולר, עליה של כ-4% לעומת השנה המקבילה אשתקד. הייצוא הסתכם בכ-11 מיליון דולר, עליה של כ-6% לעומת השנה הקודמת. הייבוא הסתכם בכ-200 אלף דולר, ירידה של כ-50%.

עיקר הייצוא לחוף השנהב מישראל הוא מינרלים (כ-22%), מכונות למשרד ומחשוב (כ-13%) ומכונות וציוד (כ-11%).

עיקר היבוא לישראל הוא מוצרי צמחים (כ-55%) ומוצרי מזון (כ-43%).

התפתחות הסחר ישראל-חוף השנהב 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לחוף השנהב

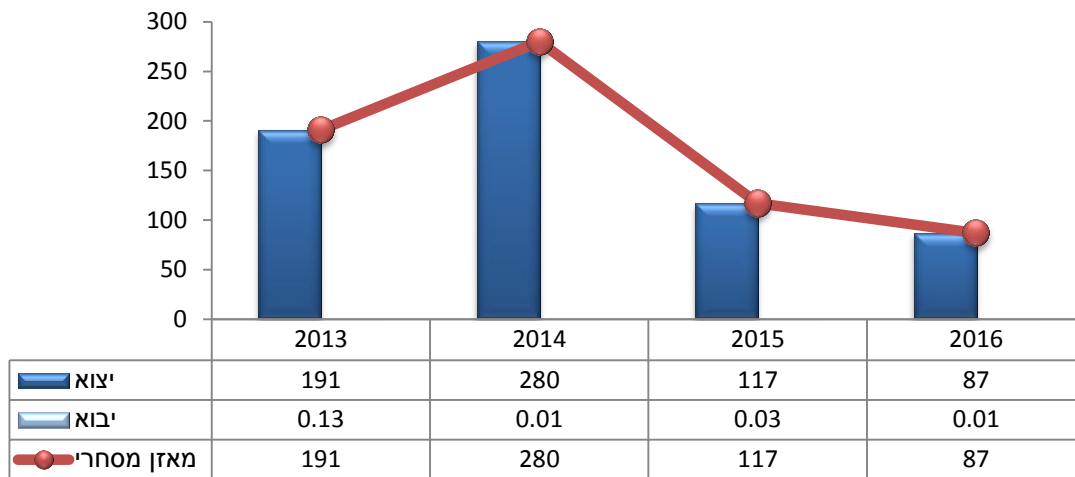
משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
22%	-8%	2	3	כרייה, חציבה ומינרליים
13%	2190%	1	0	מכונות למשרד, ומיחשוב
11%	-6%	1	1	מכונות וציוד
10%	24%	1	1	ציוד טלקומוניקציה
8%	-2%	1	1	מוצרי גומי ופלסטיקה
6%	-38%	1	1	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
6%	2004%	1	0	מכשירים למדידה, לבדיקה ולניווט
5%	-72%	0	2	כימיקלים וזיקוקי נפט
19%	0%	2	2	יצוא אחר
100%	7%	11	10	סה"כ

יחסי סחר ישראל טוגו

טוגו הינה שותפת הסחר השנייה של ישראל בסאב סהרה אחרי דרום אפריקה. הסחר עם טוגו הסתכם בשנת 2016 בכ-87 מיליון דולר, ירידה של כ-26% לעומת שנה קודמת. הייצוא הסתכם בכ-87 מיליון דולר, ירידה של כ-26%. עיקר הייצוא לטוגו מישראל הוא בענף הכימיקלים וזיקוקי נפט (כ-95%).

התפתחות הסחר ישראל-טוגו 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לטוגו

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
95%	-26%	83	111	כימיקלים וזיקוקי נפט
1%	-63%	1	2	טלקום
4%	25%	3	4	יצוא אחר
100%	-26%	87	117	סה"כ

יחסי סחר ישראל ניגריה

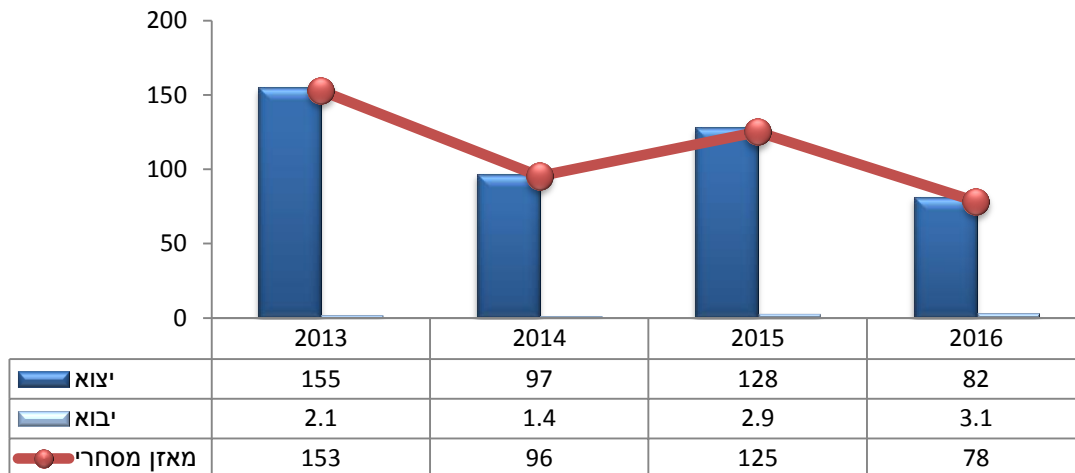
שותפת הסחר השלישית של ישראל בסאב סהרה אפריקה היא ניגריה, היקף הסחר מולה הסתכם בשנת 2016 בכ-85 מיליון דולר, ירידה חדה של כ-35% שחלה בעיקר בשל ירידה בייצוא למדינה. הייצוא הסתכם בשנה זו בכ-82 מיליון דולר, ירידה של 36% לעומת שנה קודמת והיבוא מנגד עלה בכ-7% והסתכם בכ-3 מיליון דולר.

כמחצית מהייצוא לניגריה מישראל הוא בענף כימיקלים וזיקוקי נפט.

ישראל מייבאת מניגריה בעיקר מוצרי צמחים (כ-64%) ומוצרי עץ (כ-28%).

התפתחות הסחר ישראל-ניגריה 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לניגריה

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
55%	-21%	45	56	כימיקלים וזיקוקי נפט
7%	-61%	6	14	ציוד תעש לבקרה, מכשירים אופטיים צילום
6%	-4%	5	5	מכשירים למדידה, לבדיקה ולניווט
5%	-43%	4	8	טלקום
5%	-53%	4	9	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
4%	-24%	4	5	מכונות וציוד
4%	-72%	4	13	מוצרי מזון, משקאות וטבק
13%	-39%	11	18	יצוא אחר
100%	-36%	82	128	סה"כ

יחסי סחר ישראל קניה

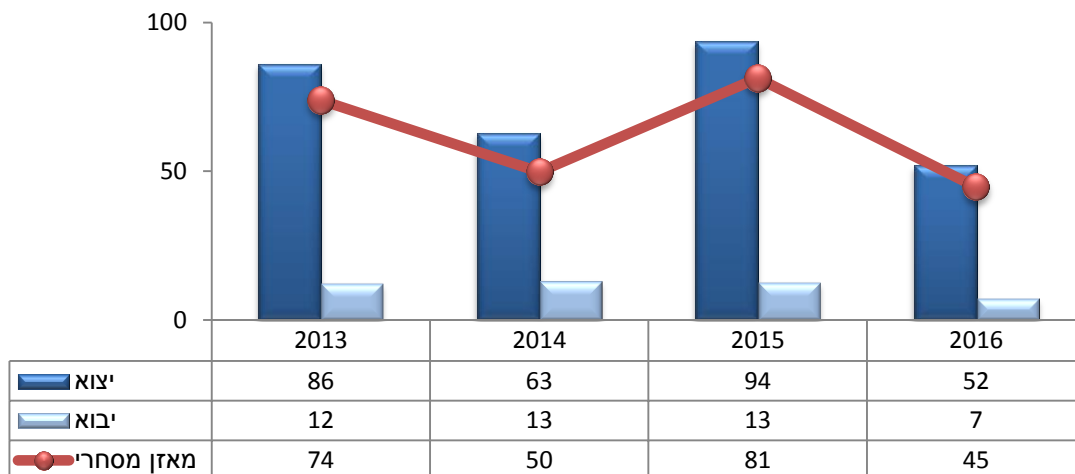
היקף הסחר מול קניה הסתכם בשנת 2016 בכ-59 מיליון דולר, ירידה של כ-44% לעומת השנה הקודמת. הייצוא הסתכם בכ-52 מיליון דולר, ירידה של כ-45% לעומת השנה הקודמת. הייבוא הסתכם בכ-7 מיליון דולר, ירידה של כ-40%.

עיקר הייצוא לקניה מישראל הוא בענף מוצרי גומי ופלסטיקה (כ-24%), כימיקלים וזיקוקי נפט (כ-22%) וציוד טלקומוניקציה (כ-19%).

עיקר היבוא מקניה לישראל הוא מוצרים מבעלי חיים (כ-58%) ומוצרי צמחים (כ-15%).

התפתחות הסחר ישראל-קניה 2013-2016

נתוני סחורות ללא יהלומים במיליוני דולרים

ענפי יצוא עיקריים לקניה

משקל 2016	שינוי 15/16	2016	2015	תיאור ענף (M\$)
24%	-12%	12	14	מוצרי גומי ופלסטיקה
22%	12%	11	10	כימיקלים וזיקוקי נפט
19%	-21%	10	12	טלקום
14%	-29%	7	10	מכונות וציוד
4%	25%	2	2	יצוא חקלאי
3%	-48%	2	3	מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
14%	-81%	8	43	יצוא אחר
100%	-45%	52	94	סה"כ